

VUOSIKERTOMUS 2022

USKOT YHTEISKUNTARAUHAN PUOLESTA!

Uskontojen yhteistyö Suomessa, USKOT-foorumi

USKONTOJEN
YHTEISTYÖ
SUOMESSA
USKOT-FOORUMI RY

WWW.USKOT.FI

INFO@USKOT.FI

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällysluettelo	2
1 TOIMINNANJOHTAJAN TERVEHDYS.....	5
2 TOIMINTA.....	6
2.1 TAPAHTUMAT.....	6
2.2 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	10
2.3 HANKKEET JA JULKAISUT.....	13
2.4 LAUSUNNOT, KUULEMISET JA VAIKUTTAMISTAPAAMISET	15
2.5 MUUT KANNANOTOT	16
2.6 EDUSTUKSET VIRANOMAISTEN NEUVOTTELUKUNNISSA JA TYÖRYHMISSÄ	18
3 HALLITUS JA JAOSTOT	20
3.1 VUOSIKOKOUS JA HALLITUS.....	20
3.2 JAOSTOT JA TYÖRYHMÄT	21
4 TOIMINNAN EDELLYTYKSET JA KEHITTÄMINEN	24
4.1 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	24
4.2 VIESTINTÄ	24
4.3 TALOUS	26
4.4 HENKILÖSTÖ JA TOIMITILAT	26
ANAS HAJJAR 1969 – 2022	27

MISSIO

USKOT-foorumin tarkoituksena on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä sekä yhteiskunnallista toimintaa Foorumin tärkeiksi katsomissa asioissa ja verkostoissa.

VISIO

Foorumi on keskeinen asiantuntija- ja yhteistyöelin uskontojen alalla. Foorumi edistää uskonnonvapautta ja asiallista yhteiskunnallista keskustelua uskonnoista ja niiden merkityksestä yhteiskuntarauhan näkökulmasta. Foorumi tekee aktiivista vaikuttamistyötä.

ARVOT

Foorumin keskeisiä arvoja ovat uskonnonvapaus, kunnioitus, avoimuus, yhdenvertaisuus, uskonnollisen moninaisuuden ymmärrys, vahva asiantuntijuus, aktiivisuus, rohkeus.

1 TOIMINNANJOHTAJAN TERVEHDYS

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, koronapandemia ja ilmastonmuutos – elämme historiallista murroskautta, jota leimaa epävarmuus tulevista. Uskonnot ovat mukana kohtaamassa näitä haasteita muiden yhteiskunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyötä uskontojen yhteistyöjärjestö USKOT-foorumin kanssa arvostetaan yhä enemmän.

Laajensimme huhtikuussa mandaattiamme uskontojen yhteisenä äänenä. Vuosikokous toivotti Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon ja Suomen Buddhalaisen Unionin lämpimästi tervetulleiksi jäseniksi, ja Suomen Hindufoorumin tarkkailijajäseneksi. Olemme mitä ilmeisimmin onnistuneet tehtävässämme uskontojen yhteisenä keskustelu- ja toiminta-alustana. Kenenkään ei tarvitse luopua identiteetistään ja rikastumme erilaisuudestamme. Yhdessä luomme toivoa, rauhaa ja luottamusta – ei vain keskuuteemme, vaan koko yhteiskuntaan ja maailmanlaajuisesti.

Rauhan puolesta käveltiin tänä vuonna samaan aikaan jo viidessä kaupungissa ympäri Suomen. Olemme tänä vuonna myös huomattavasti vahvistaneet kansainvälisiä yhteyksiämme. Saamme jatkuvasti kutsuja kansainvälisiin tapahtumiin puhujiksi ja osallistujiksi, luonamme halutaan vierailla ja toiminnastamme halutaan oppia sekä järjestökentällä että viranomaisistasolla.

Työmme uskonnonvapauden ja yhteiskuntarauhan edistämiseksi on saanut vuoden 2022 aikana konkreettisen työkalun: uskontolukutaidon. Kesäkuussa valmistunut uskontolukutaito-oppaamme toimii ohjenuorana eri katsomuksiin kuuluvien ihmisten kohtaamisiin niin arjessa kuin työelämässäänkin.

Uskontolukutaidon merkitys on entistäkin vahvemmin esillä, kun suomalainen uskonnonvapauslaki täyttää 100 vuotta vuonna 2023. Uusi vuosi täytyykin vilkkaasti Uskonnonvapaus 100-juhlavuoden toiminnalla.

- Katri Kuusikallio, USKOT-foorumin toiminnanjohtaja

Yhdistyksen jäsenyhteisöt edustavat kuutta uskontoperinnettä: juutalaisuutta, kristinuskoa, islamia, myöhempien aikojen pyhiä, buddhalaisuutta ja hindulaisuutta. Foorumin jäsenyhteisöjä ovat Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN), Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE), Suomen Islam-seurakunta, Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto, Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko Suomessa sekä Suomen Buddhalainen Unioni. Suomen Hindufoorumi liittyi tarkkailijajäseneksi 28.4.2022. Tarkkailijajäsenyys kestää kaksi vuotta ennen sitoutumista varsinaiseksi jäseneksi.

2 TOIMINTA

2.1 TAPAHTUMAT

Kohtuullisuutta! – Uskontojen rauhankävelyt viidessä kaupungissa

Uskontojen rauhankävely YK:n päivänä järjestettiin ensimmäistä kertaa viidessä kaupungissa samaan aikaan: Helsingissä, Turussa, Oulussa, Tampereella ja Jyväskylässä. Kävelyn teemana oli *Kohtuullisuus ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen* YK:n Agenda 2030 -tavoiteohjelman mukaisesti. Kävelyille kokoontui yhteensä yli 300 kävelijää eri uskonnoista ja katsomuksista. Kävelyillä kuultiin kaupunkien johtajien, nuorten rauhanaktiivien, uskonnollisten johtajien sekä uskonnollisten yhteisöjen jäsenten puheita uskontojen mahdollisuuksista rauhantyön edistäjinä. Kävelyt olivat osa Ekumeenisen vastuuviikon ohjelmaa.

Presidentti Tarja Halonen Helsingin rauhankävelyllä

Helsingin rauhankävelyn puhujat Sini al-Fraidawi (YK-nuoret), Haminan piispa Sergei (Suomen ortodoksinen kirkko) ja Mariam Rafle (Nuoret Muslimit Helsinki ry NUMU)

Rauhankävely Turussa

SuomiAreena -paneeli: Uskon inspiroimat – Kuinka yhdistää vakaumus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen?

Suomessa uskonnollinen vakaumus on paitsi lain edessä yksityinen asia, usein myös käytännön elämässä sitä. Tämä rajaa helposti yhteiskunnallisen vaikuttamisen ulkopuolelle henkilöitä ja mahdollisuuksia vaikuttaa omista katsomuksellisista lähtökohdista käsin. Kuinka yhdistää vakaumus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen? Miten usko inspiroi? Ääneen SuomiAreenan paneelissa Porissa pääsivät nuoret vaikuttajat **Camilla Ojala**, **Noor Assad** ja **Emilia Ala-Jääski**, jotka keskustelivat kristinuskon, islamin ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon inspiroimista teoista ja toiminnasta. Tilaisuuden juonsi **Gurmann Saini** Suomen Hindufoorumista.

Uskonto vs. tiede? – Uskonnot pandemian selättäjinä -tilaisuus päättäjille ja medialle

USKOT-foorumin järjestämässä keskustelutilaisuudessa medialle ja päättäjille puhuttiin erityisesti vähemmistöuskontojen roolista pandemian aikana. Tilaisuudessa kuultiin näkökulmia pandemian selättämisessä sekä eduskunnasta että uskonnollisilta yhteisöiltä. Puhujina olivat USKOT-foorumin toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio**, kansanedustaja, sivistysvaliokunnan jäsen **Hilkka Kemppi**, muslimi-imaami **Anas Hajjar** ja buddhalainen **Huija Lindeberg**. Tilaisuutta moderoi Foorumin hallituksen jäsen **Tuomas Mäkipää** Suomen Aglikaanikirkosta. Tilaisuus oli kokeilu, joka järjestettiin osana Sitra Lab 3: Demokratian kapeikot -koulutusohjelmaa.

Hallituksen jäsen Tuomas Mäkipää, toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio, kansanedustaja Hilkka Kemppi ja Suomen Buddhalaisen Unionin hallituksen jäsen Huija Lindeberg

Vihasta rauhaan – eri uskontojen edustajat dialogissa -paneeli Kirkkopäiväillä

Oulussa Kirkkopäivien paneelikeskustelussa eri uskontoja edustavat puhujat pohtivat islamofobian, antisemitismien ja kristittyjen vainon teemoja. Miten nämä ilmiöt näkyvät maailmalla ja miten Suomessa? Keskustelijoina olivat **Yaron Nadbornik** (Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvoston puheenjohtaja), **Mii-ka Auvinen** (Open Doors -järjestön toiminnanjohtaja) ja **Linda Hyökki** (pääsihteeri, European Forum of Muslim Women, väitöskirjatutkija, Ibn Haldun University). Paneelin juonsi USKOT-foorumin toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio**.

Muut tapahtumat:

- Helsingin juutalaisen hautausmaan kevätsiivous – nuorten aikuisten uskontodialogi toteutui konkreettisella tavalla hautakiviä puhdistuen. Tilaisuudessa tutustuttiin myös synagogaan ja kuultiin juutalaisista hautausperinteistä.
- Ihmisoikeuskasvatuskoulutus – ihmisoikeusjaoston puheenjohtaja Atik Ali avasi perus- ja ihmisoikeuksien perusteita ja uskonnonvapautta kaikille avoimessa koulutustilaisuudessa.
- Hautausmaakierros Turussa – yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston järjestämällä kierroksella tu-

tustuttiin eri uskontojen kuolemakäsityksiin ja hautaustapoihin.

- Uskontolukutaito – Opas arjen kohtaamisiin -oppaan julkaisutilaisuus – puhujina toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio, opetusneuvos Outi Raunio-Hannula, professori Aini Linjakumpu sekä oppaan kirjoittajat Melody Karvonen (Suomen bahá'í-yhteisö) ja Gopinatha dasa Timo Ilves (Krishna-liike).

2.2 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Toiminnanjohtaja IVLP-ohjelmassa Yhdysvalloissa

Toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio** vietti kaksi viikkoa Yhdysvalloissa International Visitor Leadership Programme (IVLP) -ohjelmassa USA:n ulkoministeriön kutsumana Washington DC:ssä, Orlandossa ja Huntsvillessä. Kuusikallio ja yhdentoista muun maan uskontodialogin asiantuntijat pääsivät tapaamaan ministeriön asiantuntijoiden lisäksi runsaasti eri kansalaisjärjestöjä ja yhteisöjä.

Network for Religious and Traditional Peacemakers -verkoston kokous Omanissa

Puheenjohtaja **Pia Jardi** osallistui The Network for Religious and Traditional Peacemakers -verkoston ohjausryhmän kokoukseen Muscatissa, Omanissa. Yli 100 uskonnollista ja perinteistä rauhantyön toimijaa, päätöksentekijää, tutkijaa ja ruohonjuuritason toimijaa 34 maasta kokoontui yhteen. USKOT-foorumi on verkoston jäsenjärjestö.

MEET-konferenssi Norjassa

Puheenjohtaja **Pia Jardi**, toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio** ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston jä-

The Network for Religious and Traditional Peacemakers -kokous Omanissa

Toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio IVLP-ohjelmassa

IVLP-ohjelman ryhmä vierailulla Interfaith Council of Central Florida -organisaatiossa

sen **Merilii Mykkänen** toivat esiin Suomen näkökulmia islamofobiaan ja uskonto-yhteistyöhön kansainvälisessä MEET (Muslim Empowerment Engagement Program) -konferenssissa Norjan Kristiansandissa. Kohtaamisissa vahvistettiin 14 maan yhteistyötä.

Puhe Euroopan neuvostossa, Strasbourgissa

Toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio** oli puhujana Euroopan neuvostossa, Strasbourgissa tilaisuudessa “Initiatives to promote inter-community and inter-faith dialogue and mutual respect: Sharing experience from NGOs and grass-roots projects”. Kuusikallio esitteli USKOT-foorumin toimintamallin: muutos alkaa meistä, haluamme varmistaa omissa järjestöissämme yhdenvertaisuuden ja muistaa että erilaisuuksistamme huolimatta ihmisyyys yhdistää meitä. Suomen yleisestä uskontorauhasta huolimatta jaamme muiden maiden kanssa samoja huolia, mm. lisääntyvästä antisemitismistä ja polarisaatiosta ilman vuoropuhelua.

Religions for Peacen konferenssi Espanjassa

Puheenjohtaja **Pia Jardi** osallistui Religions for Peacen “At a Crossroads: A Multireligious Intergenerational Response to the Social and Environmental Crises” -konferenssiin Manresassa, Espanjassa. Konferenssissa etsittiin konkreettisia ratkaisuja sosiaaliin ja ympäristö-ongelmiin. Tapahtuman tuloksena allekirjoitettiin uusi Manresa 2022 Pact – moniuskonnollinen sopimus resilienssien, kestävien, turvallisten ja osallistavien kaupunkien kehittämiseksi.

Abu Dhabi Forum for Peace -yleiskokous

Puheenjohtaja **Pia Jardi** osallistui the 9th Assembly of the Abu Dhabi Forum for Peace – “Global Conflict and Universal Peace: Urgent Needs and Opportunities for Partnerships” -yleiskokoukseen Abu Dhabissa. Tilaisuus kokosi yhteen eri uskontokuntien johtajia ja asiantuntijoita ympäri maailmaa keskustelemaan uskontojen yhteistyöstä rauhanrakentamisen välineenä. Tapahtumassa käsiteltiin ihmiskunnan ajankohtaisia ongelmia: koronaviruspandemiaa, taloudellisia haasteita sekä aseellisten konfliktien aiheuttamia turvallisuusuhkia.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston jäsen Merilii Mykkänen, puheenjohtaja Pia Jardi ja toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio MEET-konferenssissa Norjassa

Toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio Euroopan neuvostossa

USKOT-foorumin puheenjohtaja Pia Jardi, Religions for Peacen pääsihteeri Azza Karam ja Religions for Peace Belgianin jäsen Rkia Tlia

Nury Turkelin vierailu

USKOT-foorumi sai vieraakseen lakimies, uiguuriaktivisti **Nury Turkelin**. Turkel toimii puheenjohtajana USA:n kongressin komiteassa, jonka vastuualueena on kansainvälinen uskonnonvapaus. Tapaamisessa keskusteltiin vilkkaasti ihmisoikeuksista ja uskonnonvapaudesta.

Muut kansainväliset tapaamiset:

- tapaaminen Yhdysvaltain, Iso-Britannian ja Saksan suurlähetystöjen edustajien kanssa
- malmöläisen Al Amanah -juutalais-muslimidiialogijärjestön tapaaminen
- rabbi Yonatan Nerilin vierailu Suomessa, aiheena uskontojen osallisuus kestävään kehitykseen
- myöhempien aikojen pyhien apostoli Jeffrey Hollandin vierailu Suomessa
- ulkoministeri Pekka Haaviston kokoonkutsuma kansainvälinen konferenssi tasa-arvoa edistävstä ulkopoliitikasta Helsingissä
- DICID International Conference on Interfaith Dialogue -konferenssi Dohassa
- Indonesian 77. itsenäisyyspäiväjuhla Helsingissä.

Väitöskirjatutkija Elina Sagne-Ollikainen, tasa-arvoministeri Thomas Blomqvist, IONK:n puheenjohtaja, kansanedustaja Eva Biaudet ja USKOT-foorumin varapuheenjohtaja Yvonne Westerlund ulkoministeriön konferenssissa

Nury Turkel (keskellä) vierailulla USKOT-foorumissa

2.3 HANKKEET JA JULKAISUT

Uskontolukutaito - Opas arjen kohtaamisiin

USKOT-foorumin julkaisema uskontolukutaito-opas tarjoaa ohjeita eri uskontokuntiin kuuluvien kohtaamisiin sekä perustietoja seitsemästä Suomessa toimivasta uskonnosta: baha'i-usko, buddhalaisuus, islam, juutalaisuus, hindulaisuuteen kuuluva Krishna-liike, kristinusko ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko. Opas kirjoitettiin yhdessä kyseisistä uskontokunnista olevien ihmisten kanssa. Opasta voi hyödyntää niin työpaikoilla, virastoissa, yrityksissä kuin yksityiskäytössäkin.

Uskontolukutaito-blogisarja

Uskontolukutaito-blogisarjassa paneuduttiin syksyn aikana uskontolukutaitoon käsitteenä ja konkreettisenä työkaluna Foorumin jaostojen eri näkökulmista. Kirjoitukset käsittelevät uskontolukutaidon tärkeyttä mediassa, työelämässä, kriisinkestävyydessä sekä arkipäiväisessä elämässä.

Hankeyhteistyöt

Foorumi oli yhteistyökumppanina hankkeissa: Yhteisymmärrysviikko (FOKUS ry), Hyvin sanottu (Yle ja Erätauko-säätiö), Suomi toimii (Valtioneuvosto), Olen Antirasisti -kampanja (oikeusministeriö ja yhdenvertaisuusvaltuutettu), Osaavat-hanke (oi-

keusministeriö), Uskonnonvapaus 100-juhlavuoden valmistelu (Kirkkohallitus, Suomen Ekumeeninen Neuvosto, FOKUS ry), Recovira: Religious Communities in the Virtual Age (EU:n rahoittama CHANSE-ohjelma: Manchester Metropolitan University; Goethe University; Södertörn University; University of Warsaw; University of Ljubljana; Aarhus University; Åbo Akademi) ja Lentokenttätöyön selvityshanke (Finavia ja Vantaan seurakunnat).

Vierailimme Monihelissä ja FinPolar kävi tutustumassa toimintaamme. Tiimimme oli mukana vuoden alussa päättyneessä Sitra Lab 3: Demokratian kapeikot -koulutusohjelmassa.

2.4 LAUSUNNOT, KUULEMISET JA VAIKUTTAMISTAPAAMISET

Maa- ja metsätalousministeriö:

- lausunto luonnoksesta laiksi eläinten hyvinvoinnista.

Oikeusministeriö:

- lausunto mietinnöistä koskien yhdenvertaisuuslain osittaisuudistusta
- lausunto Vapaa! Fri! -hankkeen väliraportista
- kannanotto: USKOT-foorumi tukee Naisjärjestöjen Keskusliiton, Monika-Naiset liitto ry:n sekä Ihmisoikeusliiton lausuntoja pakkoavioliittojen kriminalisoinnista
- osallistuminen Yhdenvertaisuuden tekijät -hankkeen työpajoihin. (Hankekumppaneina ovat Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto ja Helsingin kaupunki. Työpajat järjesti THL.)

Työ- ja elinkeinoministeriö:

- lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Ulkoministeriö:

- lausunto YK:n ihmisoikeusneuvoston yleismaailmalliseen määräaikaistarkasteluun
- lausunto Suomen kuudenneksi määräaikaisraportiksi kansallisten vähemmistöjen suoje-lua koskevan puiteyleissopimuksen (SopS 1 ja 2/1998) täytäntöönpanosta
- kuuleminen Suomen tavoitteista ja painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvostossa.

Valtioneuvosto:

- kuuleminen Verkkoviha-hankkeessa.

Ministeriötapaaminen uudesta eläinten hyvinvointilaista

Maa- ja metsätalousministeriö järjesti yhdessä ulkoministeriön, oikeusministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tapaamisen USKOT-foorumin kanssa koskien eläinten hyvinvointia, uskonnonvapautta ja syrjimättömyyttä. Tapaaminen järjestettiin Foorumin ihmisoikeusjaoston aloitteesta.

Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tapaaminen

USKOT-foorumin uskonnonopetusjaoston kahdeksan edustajaa tapasi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen johtoa tarjoten asiantuntemustaan ja verkostojaan ukrainalaispakolaisten kotouttamis- ja opetustoiminnan tueksi.

Kutsu Yle kahville -vierailu

Kutsu Yle kahville on Ylen hanke, jossa yleläiset haluaivat kuulla, miten Yle voisi palvella ihmisiä paremmin. Saimme vieraaksi Ylen uutis- ja ajankohtaistoiminnan päätoimittaja **Jouko Jokisen** ja Ylen Journalismin akatemian suunnittelijan **Riitta Jäälinojan**. Esittelimme USKOT-foorumiä ja keskustelimme siitä, miten Yle voisi tehdä monimuotoisempaa journalismia uskonnoista.

2.5 MUUT KANNANOTOT

Suomen uskontojohtajien rauhanvetoamus

Uskontojohtajat Suomessa osoittivat yhteisessä julkilausumassa huolensa Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan ja kehottivat Venäjän johtoa tekemään kaikkensa, jotta rauha saadaan aikaan.

Uskonnon käyttämistä väkivallan oikeutuksena ei pidä hyväksyä

USKOT-foorumin jäsenyhteisöt tuomitsivat uskonnon käyttämisen väkivallan ja hyökkäyspolitiikan välineenä. Moskovan patriarkka **Kirill** on avoimesti osoittanut tukevansa Venäjän aloittamaa sotaa Ukrainassa. Tavalliset ortodoksit ja ortodoksikirkot ympäri maailman eivät ole vastuussa patriarkka Kirillin puheista.

Vetoamus eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle, perustuslakivaliokunnalle sekä ympäristövaliokunnalle

USKOT-foorumin hallitus lähetti ihmisoikeuksien päivänä vetoamuksen koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja siihen liittyviksi laeiksi. USKOT-foorumin hallituksen mukaan hallituksen lakiesitys vähemmistöuskontojen teurastustapojen kieltämisestä rajoittaa olennaisella tavalla juutalaisten ja muslimien uskonnonharjoitusta. Foorumin hallitus vetoaa uskonnonvapauden toteutumisen puolesta.

Kannanotto pääsiäispolku-tapauksesta

Uskonnonopetusjaosto otti kantaa tapaukseen, jossa uskonnoton oppilas ei saanut korvaavaa ohjelmaa pääsiäispolku-tapahtuman ajaksi, ja hänet sijoitettiin vieraaseen ryhmään. Yhdenvertaisuusvaltuutettu totesi tapauksen syrjiväksi. Toisin kuin yhdenvertaisuusvaltuutettu totesi tapauksen yhteydessä, Suomessa olevia uskonnollisia taustoja voi huomioida varhaiskasvatuksen toiminnassa, oli yksikössä eri katsomusta edustavia lapsia tai ei. Katsomuskasvatuksen tulee noudattaa lakia ilman katsomusten ja uskonnottomuuden vastakkainasettelua.

Apulaispormestari Nasima Razmyyar puhujana Helsingin rauhankävelyllä

HBL-yleisönosastokirjoitus: Stereotypioita ei tule vahvistaa teatteritaiteessa

Charles Dickensin klassikkokertomus *Joulutarina* sai ensi-iltansa Åbo Svenska Teaterissa 16. marraskuuta 2022. Hufvudstadsbladet (23.11.2022) uutisoi näytelmän esittäneen kertomuksen saiturin Ebenezer Scroogen koukkunenäisenä, mikä on klassinen elementti perinteisissä juutalaisvastaisissa karikatyyreissä. USKOT-foorumin toiminnanjohtaja **Katri Kuusikallio** kirjoitti vastineen (HBL 24.11.2022), jossa kehoitetaan varomaan kaikkiin haavoittuviin kansanryhmiin kohdistuvia stereotypioita.

Hallitusohjelmataavoitteet 2023–2027

USKOT-foorumi julkaisi omat hallitusohjelmataavoitteet vaalikaudelle 2023–2027. Vahvistamme uskonto-rauhaa moniuskontoisessa yhteiskunnassamme neljän tavoitteen kautta:

1. Uskonnonvapaus – Lain mukaan kaikilla on oikeus uskoa tai olla uskomatta, harjoittaa uskontoaan ja elää sen arvojen mukaisesti.
2. Turvallisuus – Kenenkään ei pidä joutua uskonnon vuoksi vihan tai syrjinnän kohteeksi.
3. Osallisuus – Uskonnollisten yhteisöjen kautta tavoitetaan monia sellaisiakin ihmisiä, joiden ääni muuten uhkaa jäädä kuulumatta.
4. Uskontolukutaito ja vuoropuhelu – Kyky käydä vuoropuhelua muiden katsomusten edustajien kanssa on kansalaistaito, jonka merkitys kasvaa yhteiskunnan moninaistuessaa.

2.6 EDUSTUKSET VIRANOMAISTEN NEUVOTTELUKUNNISSA JA TYÖRYHMISSÄ

Etnisten suhteiden neuvottelukunta
2020–2024

Yhdenvertaisuusasiain neuvottelukunta
2020–2024

Kansainvälinen ihmisoikeusasiain
neuvottelukunta 2020–2023

Sisäministeriön väkivaltaisen
radikalisoitumisen ja ekstremismin
ennaltaehkäisyn kansallinen
yhteistyöryhmä 2020–2023

Sisäministeriön hallinnonalan
konsernistrategian tukiverkosto
2021–2023

Opetushallituksen katsomusaineiden
uudistamista koskeva työryhmä
2022–2024

Rauhankävely Turussa

3 HALLITUS JA JAOSTOT

3.1 VUOSIKOKOUS JA HALLITUS

USKOT-foorumin yhdestoista vuosikokous pidettiin 28.4.2022. Vuosikokous käsitteli sääntöjen määrittelemät asiat, hyväksyi Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon Suomessa ja Suomen Buddhalaisen Unionin yhdistyksen jäseniksi sekä Suomen Hindufoorumin yhdistyksen tarkkailijajäseneksi. Hallituksen kokoonpanoa päivitettiin uusien jäsenyyksien myötä.

Puheenjohtaja:

Pia Jardi, Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE)

Varapuheenjohtajat:

Kaisamari Hintikka, Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Yvonne Westerlund, Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry

Hallituksen jäsenet:

Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry (SEN):

Tuomas Mäkipää, varalla Milena Parland

Jari Portaankorva, varalla Jan Edström

Suomen evankelis-luterilainen kirkko:

Pekka Lindqvist, varalla Laura Maria Latikka

Suomen Islam-seurakunta:

Atik Ali, varalla Kadriye Bedretdin
Gölten Bedretdin, varalla Ramil Belyaev

Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE):

Nahla Hewidy, varalla Anas Hajjar

Suomen Juutalaisten Seurakuntien keskusneuvosto ry:

Yaron Nadbornik, varalla Daniel Weintraub

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko Suomessa:

Timo Koponen, varalla Ismo Määttä

Suomen Buddhalainen Unioni:

Irma Rinne, varalla Huija Lindeberg

Hallituksen tarkkailijajäsen:

Suomen Hindufoorumi:

Gurmann Saini, varalla Kenneth Kairenius

Hallitus kokoontui vuoden 2022 aikana 9 kertaa. Kokoukset järjestettiin etäyhteyksin ja USKOT-foorumin toimiston kokoustilassa, Islam-talossa (Fredrikinkatu 33 A, 00120 Helsinki).

Suomen Hindufoorumi liittyi tarkkailijajäseneksi

3.2 JAOSTOT JA TYÖRYHMÄT

Jaostojen toimintaa vuonna 2022:

Ihmisoikeusjaosto

Jaoston tehtävän on seurata Suomen ihmisoikeustilannetta erityisesti uskonnonvapauden kannalta; tehdä hallitukselle esityksiä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi; kommentoida hallituksen pyynnöistä sen kannanottoja ihmisoikeusnäkökulmasta; pitää yhteyttä ihmisoikeusjärjestöihin Suomessa.

Jaostot ovat oman alansa neuvoa-antavia asiantuntijaelimiä, joiden tehtävänä on valmistella asioita hallitukselle. Ne voivat myös tehdä aloitteita toimialaansa koskevista asioista. Hallitus voi pyytää jaostoja toteuttamaan hallituksen niille antamia tehtäviä.

Hallitus valitsee jäsenet jaostoihin. Jäsenten tulee taroituksenmukaisella tavalla edustaa jäsenyhteisöä ja tarvittavaa asiantuntemusta.

Vuosikokous

Ihmisoikeusjaoston ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston tapasivat Arto Kallioniemi ja Tuija Kasan Helsingin yliopistolla

Vuonna 2022 jaosto vieraili mm. Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekunnassa sekä Ihmisoikeuskeskuksessa. Jaoston puheenjohtaja järjesti kaikille avoimen ihmisoikeuskasvatuskoulutuksen.

Puheenjohtaja: Atik Ali

Jäsenet: Ilkka Aura (varapj), Jan Edström, Janina Hasenson, Heikki Huttunen, Yaron Nadbornik, Emma Patovuori, Gurmann Saini, Pamela Slotte

Ihmisoikeusjaoston ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston vierailu Ihmisoikeuskeskukseen

Kansainvälisten asioiden jaosto

Jaoston tehtävänä on kartoittaa Foorumin kannalta tärkeitä kansainvälisiä yhteyksiä bilateraalilla ja multilateraalilla tasolla; tehdyn kartoituksen perusteella tehdä hallitukselle esityksiä yhteyksien luomiseksi ja kehittämiseksi; seurata kansainvälisiä kysymyksiä ja ehdottaa hallitukselle asioita, joihin tulisi reagoida.

Vuonna 2022 jaosto edisti kansainvälisiä yhteyksiä erityisesti Religions for Peace ja The Network for Religious and Traditional Peacemakers -verkostoihin sekä suunnitteli pohjoismaisen yhteistyön tiivistämistä. Ulkoministeriö on ollut mukana Foorumin mallin viennin suunnittelussa.

Puheenjohtaja: Pia Jardi

Jäsenet: Ramil Belyaev, Måns Broo, Kaisamari Hintikka, Laura Huovinen, Jussi Kemppainen, Jyri Komulainen, Tuomas Mäkipää (varapj), Anja Toivola-Stambouli

Uskonnonopetusjaosto

Jaoston tehtävänä on: perehtyä uskonnonopetusta koskeviin valmisteluihin ja päätöksiin sekä seurata näiden toteutusta käytännössä; valmistella hallitukselle lausuntoja viranomaisia tai joukkotiedotusvälineitä varten; pitää yhteyttä viranomaisiin ja muihin uskonnonopetuksessa aktiivisesti toimiviin tahoihin.

Vuonna 2022 jaosto edisti viranomaisyhteyksiään vierailemalla mm. Kansallisessa koulutuksen arviointikeskuksessa (Karvi) ja osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun erityisesti katsomusaineiden opetuksen kehittämisestä, uskonnon näkymisestä julkisessa tilassa ja ukrainalaisten auttamisesta.

Puheenjohtaja: Daniel Weintraub

Jäsenet: Abbas Bahmanpour, Anas Hajjar, Pekka Iivonen, Lauri Korvenmaa, Sirpa Okulov (varapj), Suaad Onniselkä, Tapio Paljakka, Milena Parland, Mirja Tappola, Osmo Vartiainen, Tuula Vinko

Uskonnonopetusjaoston vierailu Karviin

Viestintäjaosto

Jaoston tehtävänä on: seurata julkista keskustelua ja ehdottaa hallitukselle asioita, joihin tulisi reagoida; pitää yllä yhteyksiä tiedotusvälineisiin; tukea verkkosivuston ylläpitoa ja kehittää verkkosivuston sisältöä; esittää hallitukselle toimenpiteitä Foorumin näkyvyyden ja tunnettuuden parantamiseksi.

Vuonna 2022 jaosto mm. konseptoi Foorumin Uskontolukutaito-blogisarjan ja antoi sparrausta viestinnällisissä sisällöissä. Jaoston jäsenet osallistuivat tapahtumiin, kuten Hyvin sanottu -keskustelufestivaaleille ja sisäministeriön maahanmuuttoseminaariin.

Puheenjohtaja: Timo Koponen

Jäsenet: Hunderra Assefa, Nahla Hewidy, Rebekka Naatus, Vesa Nessling, Tiina Parkkinen, Virpi Paulanto (varapj), Suvi-Tuulia Vaara sekä Miina Noroila, Foorumin viestintävastaava.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaosto

Jaoston tehtävänä on: edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää; laatia ja ylläpitää suunnitelmaa tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi; tehdä hallitukselle tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia esityksiä; kommentoida hallituksen

pyynnöstä sen hankkeita / kannanottoja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta; toimia sukupuoleen perustuvan syrjinnän estämiseksi ja naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämiseksi; vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa; laatia ja ylläpitää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa.

Vuonna 2022 jaosto mm. osallistui seuraavan vuoden SuomiAreenan ohjelman ideointiin, järjesti hautausmaakierroksen Turussa ja osallistui lausuntojen tekemiseen (mm. kotoutuminen ja yhdenvertaisuuslain osittaisuudistus).

Puheenjohtaja: Laura Maria Latikka

Jäsenet: Gölden Bedretdin (varapj), Merilii Mykkänen, Heikki Nenonen, Eila Ratasvuori, Irma Rinne, Sarika Saini, Anja Toivola-Stambouli, Katariina Väisänen, Yvonne Westerlund

Jaostojen lisäksi hallitus voi tarvittaessa asettaa avukseen työryhmiä. USKOT-foorumin ruotsinkielisen työryhmän tehtävänä on edistää Foorumin tavoitteita ruotsin kielellä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaostolaisia

4 TOIMINNAN EDELLYTYKSET JA KEHITTÄMINEN

4.1 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

USKOT-foorumin strategia vuosille 2021–2024 on terävöittänyt toimintamme tarkoitusta. Roolimme yhteiskunnallisena vaikuttajana ja uskontojen asiantuntija- ja yhteistyöjärjestönä on selkeämpi. Siten tarve asiantuntijuudellemme tunnustetaan yhä useammalla suunnalla. Olemme tulleet tunnetuksi ja halutuksi yhteistyökumppaniksi. Yhteydenottoja, tapaamisia ja tapahtumia on enemmän. Foorumin kaltaista uskontojen välitöntä yhteyttä ylläpitävää ja yhdenvertaisesti organisoitunutta toimijaa ei ole toista. Hindufoorumin liittyminen tarkkailijajäseneksi on entisestään laajentanut työmme painoarvoa.

Foorumin laajennuttua viimeisten kolmen vuoden aikana uudet uskonnolliset yhteisöt ovat nostaneet aktiivisten vapaaehtoisten asiantuntijoittemme määrän eri uskontokunnista ja eri paikkakunnilta yhteensä yli viiteenkymmeneen henkilöön. Oramme kaikessa toiminnassa huomioon uudet jäsenet ja heistä on tullut merkittävä osa järjestömme työtä.

USKOT-foorumin toimiminen uskontodialogin valtakunnallisena fasilitaattorina edistyy useilla eri paikkakunnilla: Turussa, Oulussa, Tampereella, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Joensuussa. Vuoden 2022 rauhankävelyt toimivat katalysaattorina paikallistoiminnan edistämisessä. Olemme mukana kansainvälisissä verkostoissa yhä aktiivisemmin. Kehittämissuunnitelmana on edistää erityisesti pohjoismaista yhteistyötä vuonna 2023 ja viedä Foorumin toimintamallia ulkomaille.

Vuonna 2022 kehitettiin myös hallintoa vastaamaan kasvaneen toiminnan tarpeita. USKOT-foorumin hallitus aloitti prosessin toimintakulttuurinsa ja toimintatapojensa yhtenäistämiseksi. Myös johtosääntöä päivitettiin uutta todellisuutta palvelevaksi. Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitettiin huomiota.

4.2 VIESTINTÄ

Vuonna 2022 Foorumin viestinnän kärki on tarkentunut ja kattavuus laajentunut huomattavasti. Viestintäjaosto tukee järjestön viestintää ja sen kehittämistä.

Viestintää jatkettiin vuoden 2022 aikana niin sosiaalisessa mediassa, verkkosivuilla, uutiskirjeissä kuin perinteisenkin median kautta. Maksullisella Facebook-mainonnalla saavutettiin laajempaa kattavuutta ja uusia seuraajia. Ulkoinen uutiskirje julkaistiin neljä kertaa vuoden aikana ja sen tilaajamäärä kasvoi tasaisesti.

Medianäkyvyyttä saatiin kirkollisissa ja valtakunnallisissa medioissa muun muassa kevään hautausmaatalkoista sekä lokakuun rauhankävelyistä eri paikkakunnilla. Voima-lehti haastatteli toiminnanjohtajaamme uskontojen ilmastoteoista. Mediasuhteita edistettiin erityisesti Sitra Labin toisessa kokeilussa yhteisymmärrysviikolla ja Ylen tapaamisessa.

Lausuntopyyntöjen ja viranomaisten yhteydenottojen määrä kasvoi. Foorumin erityistä asiantuntemusta saatiin kattavammin jaettua myös suurelle yleisölle ymmärrettävässä ja kiinnostavassa muodossa. Viestinnässä tuodaan näkyväksi Foorumin toimijoiden lisäksi konkreettisia saavutuksia järjestön alalla.

Sisäistä viestintää ylläpidettiin kuukausittaisilla uutiskirjeillä. Sisäistä viestintää kehitetään vuonna 2023, jotta viestintämme tavoittaisi paremmin myös jäsenjärjestöjemme rivijäsenet. Jäsenille suunniteltiin vuonna 2022 kysely kartoittamaan heidän tarpeitaan ja toiveitaan suhteessa USKOT-foorumiin. Kysely toteutetaan vuonna 2023. Myös mittari- ja arviointinettelmien käyttöä kehitetään edelleen.

Viestintävastaava Miina Noroila, toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio sekä harjoittelijat Reetta Piri ja Tommi Suomalainen

4.3 TALOUS

USKOT-foorumin toimintaa rahoitti merkittävältä osin vuonna 2022 opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus uskontojen välisen vuoropuhelun edistämiseen.

Foorumi on onnistunut talouden tasapainottamisessa ja rahoituspohjan laajentamisessa. Rahoituspohjamme on laajentunut oikeusministeriöltä saadulla valtionavustuksella sekä Museoviraston ja Sitran hankerahoituksilla. Lisäksi Foorumi sai tuloja jäsenyhteisöjen ja tarkkailijajäsenyhteisöjen maksamista jäsenmaksuista sekä lahjoituksista.

Resurssit ovat tehdyn työn laajuuteen ja laadukkuuteen verraten pienet. Kysyntä työllemme kasvaa jatkuvasti. Vuonna 2023 Foorumi pyrkii entisestään laajentamaan rahoituspohjaansa voidakseen lisätä henkilöstöresurssejaan sekä yleistötoiminnassa että uskontolukutaitokoulutushankkeessa.

4.4 HENKILÖSTÖ JA TOIMITILAT

USKOT-foorumin henkilöstössä jatkoivat toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio ja osa-aikainen viestintävastaava Miina Noroila. Syksyllä Foorumissa harjoittelunsa suorittivat Helsingin yliopiston teologian opiskelijat Reetta Piri (kandidaattivaihe) ja Tommi Suomalainen (maisterivaihe).

Foorumin kirjanpidon hoiti vapaaehtoisena rahastonhoitajana aloittanut Pertti Vorimo sekä tilitoimisto Rantalainen.

Foorumi jatkoi toimintaansa Suomen Islam-seurakunnan toimistohotellissa osoitteessa Fredrikinkatu 33 A.

Rauhankävely Oulussa

ANAS HAJJAR 1969 – 2022

USKOT-foorumi muistaa lämmöllä ja kiitollisuudella joulukuussa 2022 menehtynyttä imaami Anas Hajjaria

Hajjar oli mukana USKOT-foorumissa sen perustamisesta alkaen hallituksen ja eri jaostojen jäsenenä. Hän teki urauurtavaa työtä uskontodialogin edistäjänä sekä suomalaisten muslimiyhteisöjen yhteen tuojana Suomen Islamilaisessa Neuvostossa.

WWW.USKOT.FI

INFO@USKOT.FI